

PRVI KORAK K SPREMNENJENEMU SEJMU

Podpredsednik ZIS Edvard Kardelj in predsednik LRS Miha Marinko obiskala Gorenjski sejem

Kranj, 6. 8. 1958. — Danes dopoldne ob pol enajstih sta obiskala VIII. gorenjski sejem v Kranju podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj in predsednik Ljudske skupščine LRS Miha Marinko v spremstvu tov. dr. Jožeta Rusa. Sprejeli so jih in jim razkazali sejem, predsednik Gorenjske turistične podzveze tov. Dušan Horjak, direktor sejma Metod Rotar, predsednik ObLO Kranj Franc Puhar ter predstavniki zbornic. Visoki gostje so si z zanimanjem ogledovali sejem preko dve uri. Zelo podrobno so se zanimali za turistične zanimivosti Gorenjske, razpravljali o restavraciji gradu Kamen v Begunjah ter čipkarstvu in ostalih domačih obrtih na Gorenjskem.

Po ogledu sejma je podpredsednik tov. Kardelj dal novinarjem naslednjo izjavo: »Mislim, da je letošnji Gorenjski sejem prvi korak k spreminjenemu sejmu. Je korak naprej od razstave, ki ne pove nič novega in trgovsko nič ne pomeni, k sejemu za ljudi. V prihodnje bo treba sejem še bolj kombinirati s kupovanjem. Močneje bo treba poudariti tudi turistično plat sejma. Samo fotografije so pre-

Tekmovanje izložbenih aranžerjev Slovenije v Kranju

Ugibanja pred izložbami

Petindvajset mojstrov fantazije se je pomerilo — V Kranju imamo 40 izložb, ki jih potrošniki ocenjujejo, katera je boljša

Kot smo že javili, je bilo v Kranju III. republiško tekmovalno izložbenih aranžerjev Slovenije. Iz raznih centrov, zlasti pa iz Ljubljane in Maribora je prišlo 25 aranžerjev, ki so tu v Kranju pokazali svoje domislisce in fantazijo v 40 izložbenih oknih. Komisija, ki je ocenjevala zmagovalce, je v živilski stroki priznala prvo mesto izložbi in trgovini Potrošnik na Koroški cesti. V tej izložbi je Josip Kolar iz Maribora poudaril samo dve vrsti blaga: kavo s črncem in riž s Kitajko. Pri tekmovalni izložbi manufakturne stroke je žirija priznala prvo mesto aranžerju Stanežu Vurkelju iz Kranja za izložbo v trgovini »Gorenjc« v Prešernovi ulici. Prvo mesto v galanterijski stroki je dobil Albin Breclj iz Maribora, za stroko železnine Jule Stermeszky iz Ljubljane.

S tem pa ocenjevanje aranžerjev še ni končano. Svojo besedo o tem bodo dali še sami potrošniki, ki ugibajo in ocenjujejo, katera izložba je lepša.

V trgovinski zbornici, kjer so to tradicionalno tekmovalno organizirali, pravijo, da je lepo urejena izložba sestavni del kulturne in solidne postrežbe. To zlasti v turističnih krajih. Želijo, da bi sedanje, lepo urejene izložbe vzbudile zanimanje za okus in lepoto pri vseh trgovcih. Zlasti bi bilo treba, da bi bile nekatere izložbe bolj osvetljene v večernih urah.

M. K.

AKTUALNO VPRAŠANJE

Pred kratkim je Okrajni zavod za socialno zavarovanje v Kranju razposlal podjetjem, v katerih stavež bolnikov presega 4% celotnega zaposlenega delavstva, odločbe o posebni stopnji prispevka za zdravstveno zavarovanje. Tak je bil sklep, sprejet na 2. rednem zasedanju skupščine Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje, zaradi neugodnega finančnega stanja v prvem polletju letošnjega leta. Iz podatkov je razvidno, da je bilo lani v prvem polletju skoraj 42 milijonov dinarjev pre-

sežka, medtem ko je bilo letos v istem razdobju domala 8,5 milijona primanjkljaja.

Ceprav je treba primanjkljaj, ki ga izkazuje v prvem polletju poslovanje Zavoda, vsekakor pokriti, vendarle smatramo, da predpisovanje posebnega prispevka ni dobra rešitev. Prvič ne zato, ker je lažje sprejeti sklep, da se primanjkljaj pokrije, kot temeljito raziskati, zakaj je primanjkljaj nastal. Drugič — in predvsem — pa zato ne, ker predpisovanje posebne stopnje prispevka za zdravstveno zavarovanje oškoduje v največ primerih tista pod-

jetja, ki imajo brez svoje krivde objektivno slabše pogoje za delo in pa tista podjetja, v katerih je delo iz zdravstvenih vidikov nevarnejše.

Stevilo bolnikov v posamezni gospodarski organizaciji, torej ne more biti objektivni kriterij za določanje dodatnega prispevka za socialno zavarovanje. V novih predpisih, ki se na tem področju pripravljajo, bo treba predvideti torej boljši način za razporeditev bremen za socialno zavarovanje med kolektive. ABC

AKTUALNO VPRAŠANJE

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO XI., ŠT. 60 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 8. AVGUSTA 1958

Konferenca za tisk pri Okrajnem sindikalnem svetu v Kranju

O osnovnih stvareh naj odloča kolektiv

Kako deliti ustvarjeni dohodek — Kakšno naj bo nagrajevanje delavcev Nove naloge sindikalnih organizacij

Odbor za tisk pri Okrajnem sindikalnem svetu v Kranju je pred dnevi priredil tiskovno konferenco. Na konferenci so obrazložili zlasti nekatere najvažnejše naloge sindikalnih organizacij v sedanjem obdobju.

Gre v prvi vrsti za uveljavljanje novega načina delitve dohodka v gospodarskih organizacijah. Pri tem sindikalne organizacije nikakor ne smejo stati ob strani, marveč morajo z nekaterimi novimi stvarmi seznaniti celoten kolektiv, in sicer še preden bodo njihovi samoupravni organi o tem razpravljali in dokončno sklepali.

Delavski sveti bodo kaj kmalu morali samostojno odločiti o delitvi skupnega dohodka na razne sklade. Koliko bodo namreč določili za eno ali drugo stvar je danes, po korenitem prelomu administrativnega načina poslovanja in s prehodom na svobodno gospodarjenje kolektivov, popolnoma njihova stvar. Vse sklade, razen delno rezervnega, določajo kolektivi sami.

Toda, preden se bodo dokončno odločili kam in koliko naj kaj dajo, je potrebno dobro premisliti. Zato je zelo potrebno, da sindikalne organizacije čimprej organizirajo široke, vsestranske

razprave o polletnem obračunu gospodarskega poslovanja. Ta obračun, seveda če je pravilno sestavljen, lahko pokaže potrebe in tudi možnosti podjetja in je lahko osnova za načelno razpravo o delitvi dohodka na sklade. Slaba priprava za take razgovore pa tudi za dokončno odločanje o tem na delavskih svetih, lahko predstavi naš novi sistem v popačeni luči.

Pri delitvi dohodka bodo morali delavski sveti zlasti odločiti o dveh zelo važnih stvareh: določiti obseg osebnih dohodkov delavcem in zagotoviti sredstva za uresničevanje perspektivnih

planov. Kolikor bi sindikalne organizacije ne uspele v kolektivu prodreti z določenimi stališči, bodo zahtevale preko občinskih ali okrajnega sindikalnega sveta o tem posebne razprave v zborih proizvajalcev.

O TARIFNIH PRAVILNIKI

Ko so na konferenci pojasnili stališče OSS o tarifnih pravilnikih in tarifni politiki sploh, so naglasili, da mora biti samo analitična ocena osnova za tarifne postavke. Sedaj so v teku tarifni sporazumi, ki bi morali do sredine septembra uravnati v osnovnih potezah tarifne pravilnike med posameznimi industrijskimi vejami. Toda za kolektive oziroma za delo sindikalnih organizacij je najvažnejše, da uravnajo nesorazmerja med posameznimi oddelki znotraj kolektivov. Ugotavljanje takih nepravilnosti v samem podjetju med enim in drugim delovnim mestom oziroma oddelkom, je najvažnejše vprašanje pri sedanjem urejevanju tarifnih pravilnikov. (Nadaljevanje na 2. strani)

Zakaj ceneje, če je lahko draže?

Še vedno velika nestabilnost cen mesa in mesnih izdelkov

O ceni mesa je že bilo veliko govora in tudi pisanja. Vendar potrošniki še zmeraj sprašujejo, zakaj je na primer meso na Jesenicah dražje kot v Kranju in podobno. V posameznih potrošniških središčih so se v zadnjem letu pokazala dokajšnja nesorazmerja v cenah mesa in mesnih izdelkov. Ob vsakem premiku da so se cene samo dvigale.

Da bi zaščitili potrošnike pred stalnim višanjem cen, je Svet za blagovni promet pri Izvršnem svetu LR Slovenije izdal letos maja posebna pooblastila nekaterim občinam. S temi jih pooblašča, da smejo, če imajo za potrebno in koristno, uveljaviti maksimirane cene. Ugotovilo se je namreč, da je v mnogih primerih prevelika razlika med odkupno in prodajno ceno. Maksimalna cena za meso bi po odloku v povprečju nikdar ne smela prekoračiti dvojno odkupno ceno. Če je odkupna cena goveda 135 dinarjev za kilogram — a take tudi so dogovorjene cene, če se jih odkupovalci drže — potem v nobenem primeru ne bi smela prodajna cena govejega mesa biti večja kot 270 dinarjev za kilogram.

Na Gorenjskem so kot močna potrošniška središča dobile taka pooblastila samo občine Jesenice, Kranj, in Tržič. Toda tudi v teh občinah, kaže, niso videli v sprejetem odloku možnosti, da bi zaščitili potrošnika pred naraščanjem cen. Res je, da so v Kranju zadržali cene precej nižje kot na Jesenicah. Na Jesenicah kaže sedaj razmišljajo o tem, da

bi uporabili dano pooblastilo, medtem ko se v Tržiču menda niso navdušili za maksimirane cene.

Zakaj se občinski ljudski odbori še niso poslužili danih pravic v zaščito potrošnikov? Morda se še bodo! Če bodo temeljito pogledali, kako se formirajo cene in kakšna je organizacija preskrbe z mesom začeni od odkupov naprej, bodo verjetno našli marsikatero stvar, ki le kažejo, da misel na maksimirane cene ne bi bila odveč.

To se je pokazalo tudi ob pregledu, ki ga je spomladi napravil Svet za gospodarstvo pri OLO v Kranju. Razpon v kalu mesa, in sicer od 1,70% do 2,05% so v raznih krajih različno opravičevali. Kje je prava meja za povprečni kolo, niso ugotovili. Tudi stroški za nabavo se sučejo različno od 13 do 20%, kar kaže ali na slabo organizacijo ali pa na druge pomanjkljivosti. Kazalo bi morda razmisliti tudi, če so marže za odkupe pri KZ v dosedanji višini opravičene ali ne.

Skratka, razlika med odkupno ceno živine in prodajno ceno mesa je velika in po mnenju nekaterih ekonomistov celo neupravičena, če za več kot 100% prekorači odkupno ceno. Seveda ne kaže iskati »grešnih kozlov« zgoj v mesnicah in klavnica, marveč v celotni organizaciji odkupov in preskrbe z mesom.

Tu bi moralo tudi začeti delo ljudskih odborov, oziroma ustre-

znih organov, če hočemo, da se bodo cene mesa vendarle ustalile na sprejemljivi ravni. K. M.

Novi trgovski prostori v Tržiču

Svoj občinski praznik — 5. avgust, so Tržičani letos praznovali kot še nobeno leto poprej. Ves teden so na sporedu spominke, kulturne in športne prireditve. Vsekakor pa je za Tržičane ob njihovem praznovanju najpomembnejši dogodek — otvoritev novih trgovskih prostorov (na sliki). Takoj ob otvoritvi, ki je bila 2. avgusta, so začeli poslovati v špeceriji, mesariji in gostilni. V prihodnjih dneh pa bodo začele poslovati še pekarna, mlekarina in zelenjava.

TE DNI PO SVETU

V Libanonu se še nadalje izkreduje ameriške čete. Med novimi enotami, ki so se izkrcale v ponedeljek, je tudi oklopni bataljon s tanki tipa »Patton«. Ameriški vojaški predstavnik je izjavil, da so na poti še nadaljnje okrepitve.

Eden izmed voditeljev libanonskih upornikov Kamal Džumblat je začel razoroževati svojo skupino upornikov, ki je skoraj 3 mesece gospodarila na velikem gorskem področju jugovzhodno od Bejruta. Ta Džumblatov korak presoja kot ponoven dokaz, da napetost v deželi po izvolitvi generala Sehaba za novega predsednika, splošno popušča.

Libanonski politični krogi pravijo, da je novi libanonski predsednik general Seháb v ponedeljek objavil svoj program, s katerim naj bi se končala trimesečna kriza v deželi.

Jordansko-sirska meja je od ponedeljka zaprta za ves promet. Jordanski konzularni uslužbenci v Damasku so po sklepu jordanske vlade o prekinitvi diplomatskih odnosov z Združenim arabsko republiko dokončno zapustili Sirijo.

Atomski strokovnjaki osmih zahodnih in vzhodnih dežel so v ponedeljek nadaljevali razpravo o sistemu kontrole nad atomskimi poskusi. Verjetno so bili ti razgovori zaključeni danes.

Iz Varšave je prispela v ponedeljek v Beograd skupina partijskih delavcev Poljske združene delavske partije, ki se bodo kot gostje Zveze komunistov Jugoslavije mudili pri nas na oddihu mesec dni.

V spopadih in sedmih podtaknjenih požarih na Cipru, do katerih je prišlo v ponedeljek, je izgubilo življenje 6 ciprskih Grkov ter neki ciprski Turak. V Limosolu (Ciper) je bil ubit neki britanski višji oficir, že drugi pripadnik britanskih čet, ki je bil ubit v Cipru v zadnjih dneh.

V Missouriju se je v ponedeljek dvignil v stratosfero velik balon za znanstvene raziskave, ki je v dveh urah dosegel višino 34.000 metrov. Balon je opremljen z instrumenti za registriranje kozmičnega sevanja.

Načelnik ameriškega generalnega štaba Maxwell Taylor je v ponedeljek odpotoval v Evropo, kjer se bo mudil 10 dni. Ogledal si bo vojaške naprave v Franciji, Veliki Britaniji in Zahodni Nemčiji. Hkrati bo imel tudi razgovore z vojaškimi voditelji teh dežel.

Predstavnik poveljstva ameriških čet v Libanonu je v torek izjavil, da se bodo ameriške čete umaknile iz Libanona brž ko bo to zahtevala zakonita libanonska vlada. To je izjavil v zvezi z večeršnjim govorom predsednika republike Sehaba, da je prvi »narodni cilj Libanona« umik tujih čet iz libanonskega ozemlja.

V Iraku bodo kmalu zaključili čistke v najvažnejših državnih organih — vojski in policiji. Iz vojske so odstranili približno polovico generalov, kakor tudi veliko število polkovnikov in višjih oficirjev, znanih po svoji privrženosti dvoru in starim protiljudskim klikam. Hkrati so znova sprejeli v vojsko precejšnje število oficirjev, ki so bili pred časom odstranjeni iz vojske kot sumljivi in odgnani na robijo.

IZDAJA ČASOPISNO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR ODGOVORNI UREDNIK SLAVKO BEZNIK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠT. 397 — TELEFON UPRAVE ŠT. 475 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 307-70-1-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DIN, MESEČNA NAROČNINA 50 DIN

OBRAZI IN POJAVI DELIMO RADIRKE

Prišle so radirke.

Kdo bo rekel: »No, to pa res ni taka reč, da bi zavoljo nje trtili novinarji čas in prostor v časopisu!«

Saj je res.

Ampak ob teh radirkah so se mi — ko mi je Zmago Savs, moj dobri stari prijatelj, pripovedoval o njih — razpredale vsakovrstne čudne misli. Tako vsakovrstne in tako čudne, da sem sklenil naložiti našim bralcem pokoro z branjem članka o radirkah.

Približno takole je govoril Zmago Savs:

Prišle so radirke. Ves mesec smo bili brez njih — pač ni bilo prilike ali planiranega denarja ali kaj vem česa, da bi jih nabavili. V uradu pa, saj veš, je težko brez radirke. Seveda, da bi jih kupovali za svoj denar, se nam je tudi preneumno zdelo, pa smo tako bili brez njih.

A veš, da sem še zdaj nervozen zaradi tega?

Zena me je ozmerjala; ko sem pustil opoldne skoraj vse na krožniku, češ: »Nisi Ford ali Aga Kan, dragec moj. Boš pa že moral jesti to, kar ti skuham!« Revica ni vedela, da nisem pustil kosila na krožniku zaradi njenih kuharskih talentov, ampak zaradi radirke.

Poznaš tovariša Staneta? Seveda ga poznaš, našega šefa knjigovodstva. Njegov knjigovodstvo je, to vsi vedo, vzor in ogledalo vsega lepega, pravilnega, urejenega, ažurnega. Njegov urad je skrinja zaveze, stolp slonokoščeni — kaj bi čenčal: najboljši.

Ampak danes me je pa ujezil.

Torej, prišle so radirke. Tajnica jih je delila po sobah. Bilo je predvideno: po ena na dve pisalni mizi. Vse je šlo lepo, dokler ni prišla do tovariša Staneta; delila je po eno radirko na dve pisalni mizi, popila v vsaki sobi po eno kavo, malo poklepetala, skratka, vse, kot je treba — potem pa je tovariš Stane razburkal zadevo z radirkami, ja, da se pesniško izrazim, dvignil vihar v morju radirk, malo sem pretiraval, moral bi reči: v jezeru radirk, kajti za celo morje jih pa spet ni bilo. Vzel je, pomislil, na vsako pisalno mizo po dve radirki. Eno za uporabo, eno pa za železno oziroma gumijasto rezervo, če bi se spet kdaj zgodilo, da bi ostali me-

LJUDJE IN DOGODKI

BLIŽNJI VZHOD PRED ZN!

Preteklo sredo je prišel iz Moskve težko pričakovani odgovor na vprašanje, če je Sovjetska Zveza pripravljena na razpravo o Blížnjem Vzhodu v Varnostnem svetu ali ne. Odgovor se glasi: »Ne!« Hruščov razlaga svoje stališče z obtožbo, da se je Varnostni svet spremenil v nekakšen odbor v katerem gospodujejo članice treh vojaških paktov: Atlantskega, Bagdadskega in tistega, ki združuje nekatere države južnovzhodne Azije. »Te države, pravi Hruščov, so nesposobne, da bi sprejele kakršenkoli sklep brez odobritve ZDA.« Sovjetski državnik predlaga zato, naj bi zaradi nujnosti zadeve, sklicali čimprej Generalno skupščino ZN na izredno zasedanje.

Nekatere zahodne države in med njimi tudi Amerika so že prej predlagale ta ukrep in so zato sovjetski odgovor pozdravile. V Londonu se sicer v uradnih krogih delajo kot da jim je žal ker ni uspelo sklicati sestanka na najvišji ravni. Dejansko pa tem solzam ni verjeti. Takega sestanka si niso želeli in samo pritisk javnosti jih je bil prisilil, da so sprejeli pobudo, ki jim od samega začetka ni bila všeč.

Zamisel o sestanku najvišjih državnikov s tem seveda ni pokopana, kot naznanjajo njeni nasprotniki z neprekinitim veseljem. Ni pozabiti, da se sovjetska diplomacija zavzema za

njo že dolgo časa in če je bila zadnje tedne na dnevnem položaj na Blížnjem vzhodu, je še cela vrsta drugih nujnih problemov o katerih se bo treba pogovoriti. Se bolj važno pri tem je dejstvo, da je zamislil o konferenci na najvišji ravni naklonjena večina svetovne javnosti in to v vseh državah, skorajda brez izjeme. To dokazujejo vse številne ankete, ki so jih izvedli letos razni inštituti in časopisi, da bi ugotovili kakšno je ljudsko razpoloženje. Prevelikega pomena nam anketam sicer ni dajati, toda glede omenjene konference se v objavljenih rezultatih anket prav gotovo zrcali pravo razpoloženje množice.

Večina vlad torej pozdravlja predlog o sklicanju Generalne skupščine in med njimi je tudi naša. Naši državniki so se zavzemali za ta ukrep takoj, ko se je ob ameriško-britanski intervenciji položaj zaostrial in ustvaril nevarnost vojnega spopada.

Med redkimi vladami, ki so predlog sprejele z nezadovoljstvom, je francoska. De Gaullov minister za informacije Soustelle je n. pr. izjavil, da ta predlog ni realističen, se pravi, da ne ustreza stvarnim potrebam. Hudih očitkov pa iz Pariza le ni slišati kajti tam so prepričani, da je Hruščov še vedno pristaš sestanka petih, izven ZN, in sedaj poudarjajo, da je tudi de Gaulle še vedno tega mnenja.

Kje Francijo čevljev žuli pa je dovolj jasno: Boji se, da se ne bi nekega dne, po podobni poti začela pred Združenimi narodi tudi razprava o Alžiriji. Ni tudi pozabiti, da bi Francija želela imeti pravico do odločilnih besed problemov Blížnjega vzhoda, da pa je te dni doživela zelo hudo neprijetnost: Irak je zavrnil njeno pobudo za navezavo diplomatskih stikov.

Utvár glede Generalne skupščine si seveda ni delati. Sklicati skupščino ne pomeni še rešiti vprašanje zaradi katerega se bo sestala. Komaj je prebral sovjetski odgovor je ameriški predstavnik v ZN napovedal, da bo zahteval prednost za svojo resolucijo, za tisto, ki govori o vmešavanju ZAR v libanonske in jordanske notranje zadeve in da se bo upri razpravi o resoluciji, ki zahteva odhod ameriško-britanskih čet. Prišlo bo verjetno do zagriženih spopadov. Libanonsko zadevo se namreč že da rešiti, položaj se v tej deželi normalizira, težko pa si je zamisliti, kako bi mogli Francijci zapustiti Jordan, ne da bi se Husseinova kraljevina zrušila še preden bi se britanski padalci obvrnili izkrcali na svojih ciprskih bazah.

Kljub tem in drugim težavam pa bo sklicanje Generalne skupščine vendarle pozitivem korak k pomirjavi na Blížnjem vzhodu in s tem k večanju ugleda ZN. IVAN LAH

V osnovnih stvareh naj odloča kolektiv

(Nadaljevanje s 1. strani)

PREMIJE: DA ALI NE

Tudi o premijah je bilo govora. Ponekod so opustili vsako misel o premiranju in ne iščejo več načinov, kako bi tudi s to obliko stimulacije povečali med kolektivom interes za boljši uspeh podjetja.

Seveda ni moč dati kolektivom nobenega recepta, kaj naj premirajo, ker ima vsako podjetje svoje težave in probleme. Ponekod je na primer potrebno znižati izmeček surovin, drugje je morda ključno vprašanje kvaliteta izdelkov itd. Treba bi bilo v kolektivu ugotoviti, katero vprašanje je najvažnejše za razvoj in uspeh podjetja in vsake uspehe na tistem področju stimulirati s premijami.

POMOČ DELAVSKIM DRUŽINAM

Sindikalne organizacije bi morale razpravljati tudi o organizaciji stanovanjskih skupnosti. Seveda tam, kjer so za to pogoji in tudi želja samih stanovalcev. Delavskim družinam bi se lahko nudila precejšnja pomoč v okviru stanovanjskih skupnosti. Zlasti z organizacijo raznih servisov in uslužnostnih dejavnosti.

K predlogu zakona o stanovanjskih skupnostih pa imajo v OSS določene pripombe. Menijo, da bi bilo potrebno določiti pavšalne obveznosti za vse obrtniške dejavnosti v okviru servisov. Hkrati bi bilo tudi treba določiti v kakšnem obsegu se lahko dopušča delovanje servisov pri Stanovanjskih skupnostih.

VSAK NOVI DELAVEC 3 MILIJONE DINARJEV

Na konferenci so povedali tudi stališče občinskega sveta za delo o zaposlovanju delavcev. Zaradi stanovanjske stiske je število delavcev, ki jih gospodarske organizacije lahko zaposlijo, omejeno. Toda podjetja zaposlujejo več delavcev, kot je predvideno. Za leto so že dosegli in celo prekoračili predvideno število.

Zato je občinski svet za delo začel omejit novo zaposlovanje. Stalni dohod novih delavcev namreč zaostruje stanovanjsko stisko in tudi pomanjkanje komunalnih uslug. Delavec potrebuje stanovanje, vodo, luč, hodi v gledališče in kino, se ustavlja v gostilnicah, pošilja otroke v šolo itd. Kot so zračunali, stane vsako novo delovno mesto nič manj kot 3 milijone dinarjev. Ker pa gradnja stanovanj in drugih komunalnih naprav ne gre vzporedno z zaposlovanjem, marveč zaostaja, gre zaposlovanje novih delavcev na škodo življenjskih pogojev prebivalstva sploh.

V jeseni bo o zaposlovanju novih delavcev razpravljal občinski zbor proizvajalcev.

M. K.

NAŠI ZAVAROVANCI NA OKREVALIŠČIH

V raznih počitniških domovih ob morju je bilo letos že pred začetkom turistične sezone na skupinskem okrevanju 294 zavarovancev iz našega okraja. Okrevanje je organiziral Okrajni zavod za socialno zavarovanje skupno s podjetji, ki so odstopila svoje domove zavarovancem. Največ zavarovancev, in sicer 60 jih je bilo v domovih »Iskre«. Prav tako se jih je vrstilo v domovih Železarne Jesenice, 30 v domu tovarne »Sava«, v domovih »Planike«, »Inteksa«, BPT v Trzinu, Verige v Lescah in drugih podjetjih, ki imajo svoje domove ob jadranski obali.

Po turistični sezoni, v jesenskem času, namerava Okrajni zavod za socialno zavarovanje pripraviti ponovno skupinsko okrevanje za zdravstveno potrebne zavarovance. Predvideni so zavarovanci iz tistih podjetij, ki nimajo svojih domov. Okrevanci bodo preživeli 14 dni na otoku Stenjak pri Pulji.

PRI ZOBOZDRAVNIKIŠ SE ZMERAJ GNEČA!

Pred kratkim smo pisali o reorganizaciji zdravstvenih služb v Kranju in o privatnih ordinacijah. Rečeno je bilo, da bo verjetno že z avgustom tudi večina privatnih zobozdravnikov pristopila k splošni zdravstveni službi, ki bo tekla nemoteno naprej brez predvidenih težav.

Toda zadnje dni je bilo slišati razne prigovore, češ da je sedaj ob reorganizaciji še slabše, da je še zmeraj gneča v ordinacijah.

Vprašali smo za pojasnilo v Zdravstvenem domu v Kranju. Upravni odbor, kot so nam povedali, je že sklenil pogodbe z vsemi privatnimi zobozdravniki, ki so se vključili v splošno zobozdravstveno službo Zdravstvenega doma. Težava pa je sedaj zlasti v avgustu, ker je več zobozdravstvenega osebja odsotnega zaradi letnih dopustov in tudi orožnih vaj. Že v septembru pa bo stvar dokaj boljša. V glavni stomatološki ambulanti na Stari cesti II je podaljšan delovni čas.

K. M.

NI PROMETA SKOZI TUHINJSKO DOLINO

Cesta skozi Tuhinjsko dolino od Kamnika do Motnika je do nadaljnjega zaprta za promet zaradi obnovitvenih del na več krajih.

R A Z P I S

Razpisna komisija Zdravstvenega doma Kranj na podlagi čl. 29. Temeljnega zakona o štípendijah (Ur. list FLRJ št. 33/55)

R A Z P I S U J E

2 štípendiji za šolanje na Soli za laborante v Ljubljani.

Štípedisti bodo prejeli štípendijo v višini, ki jo določa Odredba o višini štípendij (Ur. list FLRJ št. 22/58) in za dobo, ki je po predpisih potrebna za dokončanje študija na navedeni soli. Pri višini štípendije bo upoštevan otroški dodatek, ki ga kandidatinja prejema.

Prošnje kolkovane s 180 din državne in 90 din občinske takse, dostavite Zdravstvenemu domu Kranj, Gosposvetska c. 9. K prošnji je potrebno predložiti: potrdilo o sprejemu na šolo, potrdilo o prejetju otroškega dodatka, davčno potrdilo, zadnje šolsko spričevalo ter mnenje osnovne organizacije SZDL o prosilki.

ZDRAVSTVENI DOM
KRANJ

PETER STRUNA

„Mi“ in „Vi“ v Alpini

Ne le v Žireh, marveč tudi v drugih krajih po Gorenjskem kramljajo in različno sodijo o nedavnih »demonstracijah« v Žireh. Nekateri govore o tem glasneje, drugi potihno in zaupno, tretji spet samo v »izbranim« krogu.

Vendar stvar ni niti malo tako »občutljiva«, da se ne bi smelo o njej govoriti. Morda res ne zasluži velike publicitete. Toda kar se je tam zgodilo je vendarle poučno.

V tovarni Alpina so popravili norme. To je razburilo duhove, da je večja skupina delavcev javno demonstrirala pod direktorjevim oknom in izrazila nezadovoljstvo zaradi plač, vodenja podjetja itd.

Kje so bili pravi vzroki za tak postopek?

Posebna komisija, ki je vso zadevo proučevala in izvedla med kolektivom široko anketo, je ugotovila marsikaj zanimivega, med drugim tudi tole:

Samo 12 odstotkov delavcev je v anketi potrdilo, da je seznanjeno z novim načinom delitve dohodka. Večina delavcev ni bila seznanjena z delom njihovih samoupravnih organov, niso poznali probleme in cilje podjetja in seveda niti tarjne politike, norm in podobno. Uprava podjetja niti delavski svet se nista dovolj zanimala, ali so delavci seznanjeni s stvarmi ali ne. V tem pa je bistvo problema — podcenjevanje delavstva, kolektiva.

Tako je počasi nastajal prepad med kolektivom in delavskim svetom ter upravo na drugi strani. Začelo se je razmejevanje med »mi« in »vi« in vsaka skupina je začela po svoje ocenjevati posamezne pojave v podjetju in po svoje gledati na razvoj podjetja.

Kako različna so bila mnenja »mi« in »drugi«, se je najbolje pokazalo v anketi sami. Vodilni uslužbenci v podjetju so namreč menili, da je neposredni vzrok za nezadovoljstvo v kolektivnem — zaslužek. 60% jih je bilo mnenja, da je nerazpoloženju med delavstvom kriva revizija norm. Le 2% pa jih je menilo, da so vzroki tudi v napačnem odnosu med nadrejenimi in podrejenimi.

Delavci so na ta vprašanja odgovorili povsem drugače. Kar 55% jih je izjavilo, da je vzrok

nezadovoljstvo v slabi organizaciji dela v podjetju, 31% jih je povedalo, da so nezadovoljni zaradi slabih odnosov, ki vladajo v kolektivu itd.

Osnovna slabost vodilnih ljudi v kolektivu je bila torej v tem, da so mislili, da gre delavcu samo za zaslužek, da samo za denar. Analiza pa je to miselnost temeljito demantirala. Pokazala je, da danes mimo mnogih materialnih težav, ki tarejo našega delovnega človeka, vendar silijo vse bolj v ospredje zahteve delavcev po novih odnosih med ljudmi, da je danes delavcu morda že mnogo važnejša možnost napredovanja pri delu, kot pa trenutni položaj v proizvodnji, da danes delavcu močno zanima organizacija dela itd. Anketa v Alpini je vse to zelo jasno pokazala.

Do razcepa na »mi« in »vi« je prišlo predvsem zaradi podcenjevanja kolektiva. Ker se je zmotno mislilo, da gre ljudem v proizvodnji zgolj za trenutne materialne koristi, se je zanemarila vzgoja ljudi — upravljalcev. Kolektiv se ni seznanjal s problemi podjetja in tako je nastal položaj, ko so posamezne skupine začele po svoje krojiti usodo podjetja in poskušale v podjetju uveljaviti svoje interese.

Da večina delavcev ni bila seznanjena z novo delitvijo dohodka, s problemi podjetja, z delom samoupravnih organov in tarjnih politik, ni mogoče seveda kriviti samo uprave. Tu je očitno tudi premajhno zanimanje določenega števila delavcev za probleme podjetja. V Alpini je zaposlenih mnogo poldelavcev, ki opravljajo razen dela v podjetju še kmetijska dela doma na svojih posestvih. Podjetje takim ljudem dejansko mnogokrat ne pomeni več kot »molzno kravo« in se za njegove probleme dosti ne zanimajo. V primerih dvojnega dela je problematična tudi produktivnost. Morda nam ravno žirovski primer kaže, da bo treba v kolektivih mnogo bolj razmišljati o načinu, kako zainteresirati neposrednega proizvajalca za upravljanje v podjetju, na drugi strani pa ravno s tem v zvezi nekoliko jasneje potegniti mejo med delavci in kmeti.

Težavam v Alpini so kumovali seveda še mnogi drugi vzroki. Med drugim vsekakor dokaj ponesrečena komercialna orientacija. Tovarna čevljev v Žireh je bila zgrajena predvsem za težko obutev, ki se izdeluje pretežno z ročnim delom. Zato se podjetje po tehnični opremljenosti vsekakor ne more meriti s podobnimi industrijskimi podjetji čevljarke stroke (»Planika«, »Peko«). Ker pa je Alpina prešla na izdelovanje lahke obutev, je seveda nekonkurenčna, kajti za lahko sezonsko obutev ni več osnovna pretirana kvaliteta, marveč predvsem oblika in pa cena, zategadelj bo prihodnje potrebno jasneje odrediti tudi razvojno pot podjetja. K.

Iz družbenih planov naših občin

Zanemarjene možnosti

V blejski občini največ sredstev za napredek turizma
4.500.000 dinarjev za opremo privatnih sob

Družbeni plan gospodarskega razvoja občine Bled za obdobje 1957—1961 v osnovnih smernicah zagotavlja korenite spremembe v gostinstvu in trgovini ter komunalni izgradnji. Tem panogam gospodarstva posveča največjo skrb. Zato jim dodeljuje tudi največji del investicij, ki so res nujno potrebne za nadaljnji hitrejši napredek sodobnega turizma.

Občina Bled zajema pravzaprav najbolj turistično področje na Slovenskem. Zato je razumljivo, da družbeni plan s svojimi osnovnimi cilji hoče prav turizmu zagotoviti nemoten in uspešen nadaljnji razvoj.

Razvoju turizma, kot je zapisano v družbenem planu, se vsa povojna leta ni posvečalo dovolj pozornosti. Na turizem so gledali vse preveč enostransko, predvsem le z gledišča gostinstva. Pri tem pa so bile zanemarjene koristi trgovine, obrti, lokalnega prometa itd. Prav tako pa imajo od dobrih razvitega turizma prebivalci sami tudi neposredne koristi. Oni oddajajo privatne sobe, lahko dobijo zaposlitev in stranske zaslužke, poveča se prodaja kmetijskih pridelkov in podobno.

Boljši in hitrejši razvoj na Bledu v povojnih letih pa so zaznavali tudi nekateri objektivni vzroki. Znano je, da se je v povojni dobi zaradi stanovanjskih težav in drugih problemov, močno zmanjšalo število ležišč. Pred vojno je bilo na Bledu okoli 3.500 postelj, kar pomeni 75% več kot danes. Zelo negativen vpliv na turizem so imeli vse doslej tudi nerazviti in premalo urejeni gostinski, trgovski in obrtni objekti, oziroma zastarelost in neuporabnost nekaterih komunalnih naprav. Tudi pomankanje sodobnejših objektov in neurejenost bližnjih turističnih zanimivosti ter razglednih točk, je bilo le turizmu v škodo. Turistična propaganda, če je sploh bila, je bila vse do lanskega leta premalo učinkovita. Za zabavo in razvedrilo gostov so odgovorni ljudje tudi vse premalo napravili.

V tem pogledu se je zlasti letos stanje očitno izboljšalo. Ležiščne zmogljivosti so povečali s sobami, ki so jih za ta namen odstopili privatniki. Vse kaže, da se bo stanje izboljševalo tudi v bodoče, saj je bilo številnim privatnikom za opremo turističnih sob letos odobrenega blizu 4 milijone in pol dinarjev posojila. Velik korak naprej pa je bil storjen tudi z adaptacijami nekaterih gostinskih in trgovskih lokalov v središču Bleda in z otvoritvijo nekaterih novih trgovin, gostišč in restavracije Blegoš ter Park bara.

Z ŽIČNICO NA TALEŽ IN NA KLEK

Ker so ležiščne zmogljivosti gostinskih obratov izkoriščene le kakih 20% (v letnem povprečju seveda), bodo poiskali

pogoje za uvedbo zimske sezone.

Da bi to uspeli, pa bo potrebno povezati Bled z najbližjimi snežnimi tereni. S tem v zvezi omenja družbeni plan gradnjo žičnice na Talež in iz Radovne na Klek. Za poživitev zimske sezone je Bledu potrebno tudi novo umetno drsalnišče ter preureditev in zboljšava sankaske proge na Straži.

Blejski družbeni plan v nadaljnjem obdobju predvideva za hitrejši napredek turizma še druga pomembna dela, o katerih so tudi volivci precej govorili. Tu sodi zlasti gradnja gostinskega obrata na Straži, dokončna obnovitev blejskega gradu, renoviranje cerkve in fresk v Bodeščah. Urediti nameravajo knjižnico in jo premestiti v primernejše prostore s čitalnico. Veliko delo bo tudi obnova ali novogradnja kopalnice in nabava novih čolnov, popravilo žičnice na Stražo, usposobitev cerkvenega stolpa na otoku za razgledno točko, itd. Tudi soteska Vintgar, ki jo vsako leto obišče veliko ljudi, bo potrebna temeljitih popravil in rednejšega vzdrževanja.

Seveda so tukaj omenjena le nekatera dela. Mimo tega pa je v obdobju do 1961. leta predvidena tudi sanacija jezera, nova

kanalizacija, vodovod, ureditev cest in parkov, razsvetljave in redno vzdrževanje vseh komunalnih objektov.

300 NOVIH POSTELJ

Prenočiščne kapacitete se bodo predvidoma povečale do leta 1961 za približno 300 postelj, in sicer predvsem z rekonstrukcijami in razširitvami že obstoječih objektov. Največja dela predvidevajo hoteli Park, Jelovica in Triglav. Naselje Mlino ima idealno lego za razmah turizma in gostinstva. Vendar tam ni nobenega primerne gostišča. Zato bodo prvi hotel gradili na Mlinem. — Hoteli Toplice, Krim in Triglav bodo morali v celoti na novo opremiti sobe. Prav tako tudi Izletniški dom v Ribnem in gostišče Mlino.

Problem gostinskega kadra je že vsa leta pereč. Kvalificiranih delavcev hudo primanjkuje ob vsaki sezoni. Vse pa kaže, da se bo tudi v tem pogledu izboljšalo, saj bodo že v letošnjem letu ustanovili na Bledu gostinsko vajensko šolo. To naj bi bil nov način vzgoje gostinskega nara-

ščaja, od katerega si podjetja mnogo obetajo. Hkrati pa bodo še vnaprej s tečajji usposabljali kvalificiran gostinski kader. Za usposabljanje vodstvenega kadra pa bo občinski odbor razpisoval štipendije za pouk na hotelski šoli v Ljubljani.

Za uresničitev vseh navedenih ukrepov in nalog za razvoj turizma je predvidenih 84 in pol milijona dinarjev, medtem ko bo za gostinstvo v obdobju do 1961. leta treba izvesti investicijska dela v vrednosti 634 milijonov 450.000 dinarjev. — S tem se bo povečal promet v gostinstvu predvidoma za 25%.

-jb

OCENA POTROŠNIKOV

Potrošniki so skoraj prav tako ocenili aranžerje kot žirija. Od 2.000 listkov, kolikor so jih razdelili med potrošnike, so leti vrnili 1.120 izpolnjenih listkov z oceno izlozbo. Največ potrošnikov iz Kranja, in sicer 274 je za najboljšo, najlepšo in uspešno priznalo izlozbo št. 42 v trgovini

»Gorenjc« v Prešernovi ulici, ki jo je uredil Stane Vurkelj iz Kranja. Drugo mesto z 203 glasovi so priznali aranžerju Janezu Košniku za izlozbo št. 7 v trgovini »Moda«, tretje mesto Igorju Pirmanu za izlozbo v knjigarni »Simona Jenka« itd. K. M.

Sedemnajst let Cankarjevega bataljona

Ob odkritju spominske plošče na Vodiški planini

Sedemnajst let je od tega, ko sta se na planini Vodice sestali Jeseniška in Javorniška četa ter se združili v Cankarjev bataljon — jekleno pest gorenjskega ljudstva, ki je zadajal udarce Nemcem na Gorenjskem ter jim onemogočil peklenski načrt, da bi izselili preko 100.000 Gorenjcev. V spomin na ta dogodek so si občani Kroke izbrali ta dan za svoj občinski praznik.

Planina Vodice je bila že od nekdaj torišče političnih delavcev. Maja 1936. leta so se na pobočju Jelovice in na Kopsišču pod Vodiciami prvi sestali jeseniški komunisti na posvetovanje, ki ga je vodil Stane Zagar. Tudi leto 1938 je vklesano v zgodovino te planine, ko je bilo tu zborovanje, ki se ga je udeležil tov. Boris Kraiger, zastopnik CK iz Ljubljane.

Potem so prišla trdi leta, nemške okupacije. Svet tu okoli je zazivel; sem so prihajali ljudje, ki niso marali kloniti pred tujci. Streljaj od tod pod malim Gregorjevcem so na važnem posvetovanju 17. julija 1941 sklenili, da začno z oboroženo vstajo. Na posvetovanju so bili zbrani poleg drugih tudi Stanko Zagar, Tomo Brejc, Lojze Kobe, Jože

Gregorčič in Ivan Bertonec-Johan.

Nekaj minut od tod pod Gradiščem je bila 29. julija 1941 ustanovljena Jelovska četa, ki je kasneje nosila ime Ilije Gregorčiča. Tod so borci zaprisedli, da bodo branili teptano domovino in če bo treba tudi umrli zanjo. Jeseniška četa, ki je bila ustanovljena 22. julija in Jelovska četa sta se 5. avgusta 1941 zlili v eno enoto — Cankarjev bataljon, ki je že ob ustanovitvi štel 120 mož. Temu bataljonu je v začetku leta 1942 poveljeval narodni heroj Joža Gregorčič, idejno politični vodja pa je bil narodni heroj Stanko Zagar.

Ze takoj po ustanovitvi je imel bataljon hude boje z Nemci pri Lipniški planini in na Partizanskem vrhu. V prvih borbah je padlo mnogo Nemcev, kar je vzpodbudilo borce k večjim nalogam.

V začetku aprila 1942 je bila ustanovljena prva grupa odredov in s tem tudi Kokrški in Gorenjski odred. Stab ter partizanski enot je bil na Jelovici, zato so Nemci kaj pogosto napadali gozdna pobočja nad Jamnikom. Pri teh ofenzivah so jih čestokrat spremljala tudi letala. Naj-

srditejše boje pa je imela druga grupa odredov, ko so se premaknili preko Jelovice na Stajersko. Posebno hudi boji so bili v okolici Radovljiške planine, kjer so partizani prebili nemški obroč. Te ofenzive so pogosto trajale tudi do 5 dni. V teh bojih sta padla komandant in komisar prve grupe odredov, narodni heroj Jože Gregorčič, ki je padel na Lipniški planini in Lojze Kobe leta 1942 na Jamniku.

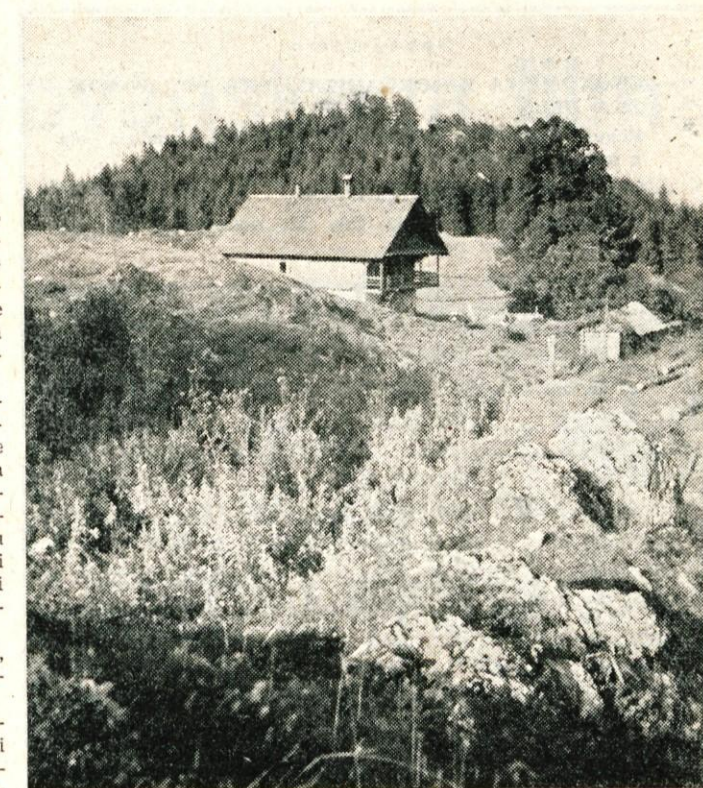
Jelovica je bila skozi vsa vojna leta pomembno torišče gorenjskih partizanov. Tu so bile boje leta 1943 in 1944 Prešernova brigada, Jeseniško-bohinjski odred ter mnoge druge partizanske enote, ki so bile v tem času na Gorenjskem. Na Mošenjski planini, Lipniški planini, Selški planini, Rovtariji je mnogo borcev preloilo kri.

Dolga je bila pot do svobode, ki si jo je 5. avgusta 1941 zastavil Cankarjev bataljon.

Na kraju, kjer si je Cankarjev bataljon pred sedemnajstimi leti zadal častno nalogo, da izbojuje nečloveški boj z nacističnimi zavojalci, bodo v spomin na velike boje in zmage ter vse padle, v nedeljo, 10. avgusta, od-

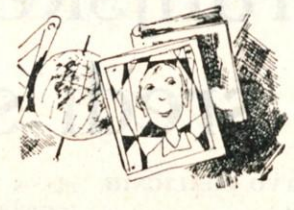
krili spominske plošče. Spominskim ploščam na Mošenjski planini, Lipniški planini, Rovtariji in drugod po Jelovici, se bodo tako pridružila nova obe-

ležja, ki bodo prihodnjem pokolenju pričala o vztrajnem boju našega ljudstva za svoj obstoj in za pravičnejše družbene odnose.

Planina Vodice — V ozadju vrh Gradišča, kjer je bila 29. avgusta 1941 ustanovljena Jelovska četa Foto: Smolej

MLADA RAST

DOBER NASVET

Kdo ima prav?

Bil je velik car. Ko se je postaral in se je približal časi njegove smrti, je poklical svojega edinega sina in naslednika in mu takole povedal:

»Sin moj, vidiš, da sem se postaral in oslabil. Skoraj pojdem tjakaj, od koder se nihče več ne vrne in ti boš ostal sam na svetu. Nikogar nimaš, ki bi ti v težki uri, v hudih dneh pomagal s pametnim nasvetom, te potolažil z dobro besedo. Zato pa, sin moj, pojdi koder koli moreš in si postavi utrjene domove, kjer bi imel zmeraj svoje zatočišče, kjer bi se mogel skriti v stiski.«

Sin je poslušal očeta, vzel mnogo zlata s seboj in se odpravil na pot. Dolgo je bil z doma in kamorkoli ga je privedla pot, bodi v dolino, ali so tesko, v goste šume ali na breg reke, v vas ali mesto — povsod je sklical delovno ljudstvo, povsod zgradil dvorce. Pa niso bili to dvorci, marveč prave pravcete trdnjave! Židovi so bili do štiri komolce debeli, obzidje visoko po dva človeka, vrata so bila okovana, zapahi železni.

Carjevič si je zgradil mnogo dvorcev in se mirno vrnil domov. Vesel je bil, da je izpolnil očetovo voljo.

»No, sin moj, ali si storil tako, ka-

ki bi jih pristržno vzljudil in si sam zaslužil ljubezen in družbo. Samo prijatelji te morejo v težkih urah zavaro- vati pred stisko. Zakaj, vedi, moj sin,

Sem velik revež. Učenje mi je de- veta brig. To že vem, da je osem krat sedem dvainsedemdeset, vse drugo učenje pa me toliko ne zanima. Toda roditelja mi delata veliko krivico — posebno oče. Vsak dan mi pridiga tiste, po njegovem mnenju vzgojne litanije, naj se učim, naj ubogam itd., za ka- tere prav toliko maram, kot za lanski sneg; če pa v šoli dobim eno (1), mi iztepa hlače. Vse krivice si beležim v dnevnik, ki pa je že zelo zmahan. Tako jaz, ki nisem prav posebno nadarjen za branje, le še težko kaj iz njega za- berem. Ravno pred dnevi pa, ko očetu nisem mogel uiti, sem prelistaval dne- vnik in v njem našel še dosti čitljivo napisan nek dogodek, ob katerem sem se zamislil: »Kdo ima prav, oče ali jaz?«

Tako se je položaj zame- njal. Edino jaz sem splezal na visoko drevo, ki je svoje veje razprostiralo nad umazano mlakužo. Nekaj časa sem še hrabro izstreljeval puščice v na- sprotnike, toda nenadoma »resk« odlo- mila se je trhla veja, na kateri sem sedel. Polovico hlače je ostalo na veji, z drugo polovico pa sem odletel v pol metra globoko mlakužo. Komaj sem se izkobil iz nje, čevlji pa so še ostali v njej. Spremenjen v gusarja, sem se nesrečen napotil domov. Namesto, da bi me doma oče potolažil, mi je iztepel še tisti del hlače, ki so se me držale. Premišljeval sem, če je bil oče, ko je bil majhen, tudi tako priden, kot je zahteva od mene. Presodil sem ga kot nepravega vzgojitelja. Za maščevanje mu velikokrat pokažem jezik, kot sta me v tem poučila moja najboljša pri- jatelja. Pa tudi moji dolgi nohti mu ne prizanesajo, če je le priložnost.

ZA BISTRE GLAVE

Vodoravno: 2. afriška žival (množ.); 7. oblika glagola rediti; 8. kužek; 10. greška; 14. začetni črki imena in pri- imka kraškega pesnika; 16. sveta po- doba; 17. del pohištva; 19. nastane med vojno in v primeru velike suše; 20. del zidu; 21. gl. števniki; 22. egipčan- sko božanstvo.

KRIZANKA »SLON«

Navpično: 1. dežela slonov; 2. z njim zanjemo; 3. kaj nam daje gozdi; 4. lir- ska pesem (dvojina); 5. število; 6. knji- ga z imeni in vestmi; 7. vprašalni za- imek; 11. majhna cesta; 12. žensko ime; 13. soglasnik in samoglasnik; 14. glavni števniki; 15. naše lepo obmorsko mesto (pristanišče); 18. nedelavna; 19. svota.

klona, stol, lakota, opeka, en, ra, sloni, redim, psiček, sk, napaka, RESITEV:

kor sem te poučil?« ga je vprašal oče. »Seveda sem, oče,« je odgovoril sin. »Kakor si rekel, tako sem storil, ka- morkoli bi zdaj prišel, karkoli bi se mi le zgodilo, pred vsako stisko bi bil na varnem, povsod imam utrjena zatoči- šča — za globokimi jarki, okoli vsakega obzidje.«

»Gorje tebi, sin moj,« je rekel, ko ga je slišal. »Niti visoko zidovje, niti težki zapahi te ne morejo obvarovati nesreče. Ti nisi zgradil takih domov, o kakršnih sem ti bil jaz govoril. Hotel sem, da bi si povsod, kamorkoli bi prišel, pridobil dobrih, poštenih ljudi,

in si za vselej zapomni: tam, kjer ima človek dobrega prijatelja, tam ima tudi trden, zanesljiv dom.« F. A.

ZA SMEH

POHVALA

Mihec pride iz šole domov in ogo- vori očeta:

»Očka, danes mi je rekel tovariš profesor: Tvoji starši so lahko ponosni, da imajo takšnega sina.«

Oče ves vesel: »Ali je res tako re- kel?«

Mihec: »Res, dobesedno tako in po- tem je še dodal: Prevedi mi ta stavek v francoščino!«

KOČLJIVA ZADEVA

Nekoč so se pogovarjali v neki druž- bi o nerodnih položajih. Mica je po- vedala tole:

»Nekoč sem bila povabljena k neki družini. Cez teden dni spet. Ko sem stopila tretjič v hišo, sem opazila do- mačega sinčka. Postavljal se je pred mene, me dolgo gledal in nazadnje skomignil z rameni ter rekel: »Ne vem — meni je pa prav všeč!«

Kako se naučim igrati šah?

POLODPRTE IGRE

Katere otvoritve sodijo predvsem francoska igra 1... e7—e6, siciljanka 1... c7—c5, Caro-Can 1... c7—c6, skandinavka Sg8—f16 in Nimcovi- čeva otvoritev s 1... Sb8—c6. Manj igrana so nadaljevanja 1... d7—d6, 1... b7—b6 in 1... g7—g6, ker jih tudi teorija ima za slabe.

prte otvoritve sodijo predvsem francoska igra 1... e7—e6, siciljanka 1... c7—c5, Caro-Can 1... c7—c6, skandinavka Sg8—f16 in Nimcovi- čeva otvoritev s 1... Sb8—c6. Manj igrana so nadaljevanja 1... d7—d6, 1... b7—b6 in 1... g7—g6, ker jih tudi teorija ima za slabe.

Francoska otvoritev

Statistike vseh turnirjev bi nam pokazale, da je od polodprtih otvori- tev. Zelo stara je že ta otvoritev in nihče ne ve, kdo jo je v šahov- ski igri prvi začel uporabljati. So- dijo pa, do so se francoski šahov- ski mojstri največ ukvarjali s to otvoritvijo, zato pa se imenuje tudi francoska otvoritev. Odlika otvori- tve je čvrsta obramba s tako ime- novanim »francoskim zidom« in teoretično se še danes ukvarjajo z mislijo, če je moč ta »zid« pre- biti. Ker ima francoska otvoritev nesteto variant, jo mnogi šahovski mojstri še vedno raziskujejo.

Karakteristična poteza za fran- cosko otvoritev je prva poteza čr-

nega: 1. e2—e4, e7—e6. Črni s tem sebi sicer zapre pozicijo, predvsem lovca na c8, vendar ima zato trdnj- šo točko na f7. Razen tega na po- tezo belega 2. d2—d4 črni lahko takoj odgovori z d7—d5 in kasneje lahko tudi s c7—c5 napade središče belega. Črni s tem lahko razbije središče belega in si za nameček pribori še kakšno drugo korist.

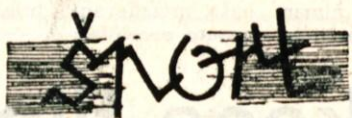
Kot vidimo, je v francoski otvori- tvi v ospredju borba za središče v povsem drugačni obliki kot v od- prtih otvoritvah, kjer gre za pre- prostejše osvajanje središča.

Prostor nam danes ne dopušča, da bi si samo otvoritev približe ogledali, zato pa si dobro oglej- te naslednjo partijo s francosko otvori- tvijo, ki jo je nekdanji svetovni prvak A. A. Aljehin odigral na svoji turneji po Jugoslaviji 1930/31 z Vasičem.

Beli: Aljehin — Črni: Vasič

1. e2—e4, e7—e6; 2. d2—d4, d7—d5; 3. Sb1—c3, Lf8—b4; 4. Lf1—d3, Lb4×c3+?; 5. b2×c3, h7—h6?; 6. Lc1—a3, Sb8—d7; 7. Dd1—e2, d5×e4; 8. Ld3×e4, Sg8—f6; 9. Le4—d3, b7—b6?; 10. De2×e6+!, f7×e6; 11. Ld3—g6 mat.

FaBo

Plavanje

ZE SPET KLUBAŠTVO?

Precej prahu je preteklo soboto dvignila vest, da kranjski Triglav, ki je bil favorit za osvojitve prv- tega mesta, ni nastopil na slo- venskem prvenstvu v waterpolu v Ljubljani. Kljub temu, da se je že precej govorilo o tem, pa je bilo v vseh očitnih na račun kranj- skih waterpolistov le malo objek- tivnega. Kranjčani so v proslavo svojega občinskega praznika pri- redili plavalni dvoboj z eno naj- močnejših ekip v državi, s split- skim Jadranom. Nanj so povabili predstavnike francoskega mesta La Ciotat in še mnogo drugih gos- tov, zaradi katerih nikakor niso mogli napovedanega dvoboja od- ložiti. Kakor so nam povedali pri Triglavu pa so se že vnaprej z organizatorjem tekmovanja t. j. z ŽPK Ljubljano dogovorili, da bodo srečanje Triglav : Ljublja- na, v kolikor bi žreb odločil, da se ta igra 2. avgusta zvečer, pre- ložili. Žreb je res določil, da se tekma igra 2. avgusta, vendar je

ŽPK Ljubljana preprosto »poza- bil« na sklenjeni dogovor. Mo- štvu Triglava, ki je prišlo v Ljub- ljano oslabiljeno, seveda pod ta- kimi pogoji ni moglo nastopiti in se je zato vrnilo domov.

Zadeva bo sicer našla še svoj epilog pri PZS, ker postopek vod- stva tekmovanja ni bil v skladu s pravili. Ne glede na izhod tega spora pa nas močno moti nešpor- ni odnos do Triglava, in to še bolj zato, ker je prav Triglav v zadnjem času želel urediti odnose z ŽPK Ljubljano, jim omogočil možnost gostovanja v inozem- stvu, sodeloval na njihovi pro- slavi itd. Vse to je bilo zastoj, ker nekdo menda še ne more pre- boleti izgubljenega primata. Tč

Republiško prvenstvo pionirjev v plavanju

PIONIRJI PK »TRIGLAV« KRANJ PRVAKI

V Radovljici je bilo v soboto in nedeljo pionirsko prvenstvo Slovenije, ki se ga je udeležilo 6 klubov z nad 100 tekmovalci. Tekmovanje je prineslo dva slovenska rekorda, in sicer je Podlesnikova nova rekordarka na 50 m hrbtno in Triglavova štafeta na 4 krat 50 m mešano v postavi Pičulin, Pogačnik, Tajnik, Nadižar. Triglav je s

precejšnjim naskokom osvojil prvo mesto, medtem ko je lan- ski prvak Kamnik osvojil šele peto mesto. Zelo dobro so pla- vali tudi pionirji Prešerna, ki so bili drugi.

Rezultati — pionirji — 200 m prosto: 1. Gorjanc (P) 2:45,0 2. Tajnik (T) 2:47,9; 50 m pro- sto: 1. Jenko (T) 33,1, 2. Gor- janc (P) 33,2; 50 m metuljček: 1. Sekovanič (P) 38,7, 2. Srabot- nik (N) 42,2; 50 m prsno: 1. Se- kovanič (P) 40,0, 2. Srabotnik (N) 42,2; 50 m hrbtno: 1. Vr- bovšek (N) 41,0, 2. Bašl (T) 42,5; 4 krat 50 m prsno: 1. Tri- glav 2:22,0, 2. Prešeren 2:27,9; 4 krat 50 m mešano: 1. Triglav 2:41,7 (slovenski pionirski re- kord), 2. Prešeren 2:43,4.

Pionirke — 50 m prosto: 1. Podlesnik (R) 38,2, 2. Kobi (T) 40,0; 50 m prsno: 1. Kočar (R) 44,2, 2. Vučko (K) 45,2; 50 m metuljček: 1. Bogataj (T) 47,4, 2. Kavšek (R) 48,0; 50 m hrbtno: 1. Podlesnik (R) 41,3 (slovenski pionirski rekord), 2. Mevlja (P) 46,7; 4 krat 50 m prosto: 1. Prešeren 2:54,5, 2. Triglav 2:55,5 4 krat 50 m mešano: 1. Triglav 3:01,6, 2. Kamnik 3:06,3.

Ekipna razvrstitev — Triglav 183,5, Prešeren 135, Neptun 73,5, Rudar 68, Kamnik 67, ŽPK Ljubljana 16.

Strelsto

NOVO STRELIŠČE V KRANJU

V soboto, 2. avgusta je bila v soteski Kokre slovesna otvori- tev novega strelišča. Pri grad- nji strelišča so strelci sami pri- spevali 2000 udarniških ur. Stre- lišče je otvoril sekretar Občin- skega odbora SZDL tov. Martin Košir, ki je z dobro namerjenim strelom zadel v črno. Po slo- vesnosti se je pričelo letošnje žensko okrajno prvenstvo z ma- lokalirsko puško. Na tekmoval- nju je zmagala Majda Kralj z Jesenic z 207 krogi pred Marijo Otrin s 177, Vero Otrin 166 (obe Javornik) ter Gabrijelo Peternelj iz Kranja 165 krogi.

-an

Smučanje

ANKELETOVA ZMAGALA PRI ČEŠKI KOČI

Na smučiščih pri Češki koči pod Grintovcem je bil v nede- ljo, 3. avgusta meddruštveni slalom v okviru prireditve za kranjski občinski praznik. Pro- ga je bila dolga 300 metrov z višinsko razliko 60 metrov in je imela 30 vrtic. Tekmovanje je oviralo slabo vreme. Vsi prvo- plasirani so prejeli lepe diplo-

me in praktična darila. Prese- netila je mlada Ankeletova, ki že nekaj let sodi med najbolje mladinke v državi in je to pot premagala celo Zupančičevo. Ekipno je bil najboljši Triglav pred SK Jezersko.

Rezultati: Člani: 1. Dolinšek (Jezersko) 40,0, 2. Jocič (Tri- glav) 45,0, 3. Gorjanc (Triglav) 45,6, 4. Tepina (Jezersko) 48,0, 5. Rozman (Triglav) 48,0 itd. — Članice: 1. Ankele (T) 51,3, 2. Zupančičeva 53,1, 3. Črv (Jez.) 1:04,0 itd. — Mladinci: 1. Fran- tar (Jez.) 42,0, 2. Medja (Tri- glav) 47,3, 3. Bernik (T) 47,9 itd.

PRVE LETNE ŠPORTNE IGRE NA JESENICAH ZAKLJUČENE

V okviru letnih športnih iger, ki jih je priredila Železarna Je- senice v počastitev jeseniškega občinskega praznika, so se po- merili v soboto in nedeljo na štiristeznem kegljišču na Jese- nicah, kegljaški klubi z Gorenj- ske. Prvo mesto je osvojil kranj- ski Triglav s 5040 pred keglja- škim klubom Jesenice s 4924 in kegljaškim klubom Gradis Jese- nice s 4843 podrtimi keglji.

Nogometna tekma med Prole- tercem iz Zagorja in domačimi Jesenicami se je končala z re- zultatom 6:4 v korist domačih.

Krokodil v vedru za vodo

pod njegovo »civilizacijo« in »kulturnostjo«, čeprav je res fotografiran v kulturnejšem okolju, ne smete bogve kaj zamišljati. Če bi mu nastavili prst, bi vam že pokazal, da so njegovi predniki živeli v umazanih vodah Afrike in da niso s tako dobrodušnostjo gledali v svet kot on.

(Fotografija je iz Mestnega akvarija v Mariboru). 3-ler

SVETOVNA RAZSTAVA
V ŽENEVI

Najnovejši laboratorijski instrumenti, s pomočjo katerih se znanstveniki nadejajo, da bodo človeštvu kmalu omogočili novo neizčrpno energijo, bodo razstavljeni na prvi svetovni atomski razstavi v Ženevi, konec tega meseca.

Dela v velikanski dvorani, v katerih bo nameščena razstava, se končujejo. Razstavljeni material, s katerim hoče 21 narodov prikazati svoje napore na področju izkoriščanja nuklearne energije, že prihajajo v Ženevo.

Pod Palačo narodov ob ženevskem jezeru so zgradili dvorano, dolgo 180 m in široko 96 metrov. Arhitekti se niso trudili, da dajo palači estetski izraz. Dosegli pa so velik uspeh v ekonomičnosti lesene konstrukcije strehe in dvorane.

Izložbeni prostor zavzema 8000 m², od tega so ZDA dobile 3350 m², SZ 1000 m²,

Žirafa ima prekratek vrat

No, zdaj pa še to! Žirafa, pa prekratek vrat? Saj ima vendar najdaljšega med vsemi sesalci! Da, res je, toda vseeno je za njene razmere prekratek. V primeri z dolžino nog bi moral biti daljši. Če hoče namreč žirafa doseči gladino vode na tleh, mora sprednje noge močno razkoračiti. Zanimivo, kajne?

Kako je žirafa dobila svoj dolgi vrat? Na to vprašanje je skušal odgovoriti že Lamarck. Po njegovem naziraju je žirafa v času suše, ko se je trava posušila, iztezala vrat za listjem na drevju. Aktivno iztezanje je sčasoma privedlo do podaljšanja vratu, ker so se postopoma pridobile nove lastnosti podedovane na mladice. Po Darwinu pa je šel razvoj drugače. Ob času suše so prišle živali v stisko in začel se je boj za obstoj. Darwin meni, da žirafam ne bi mnogo pomagalo iztezanje vratu, ker se tako pridobljeno podaljšanje ne podeduje na potomce. Pač pa posamezni individui žirafe dedno variirajo v različnih lastnostih in znakih in tako različni osebkki že od vsega začetka niso imeli enako dolgih vratov. Osebkki, ki imajo vsaj nekoliko daljši vrat, imajo več možnosti, da bodo preživeli sušno periodo, ker bodo lažje prišli do listja na drevju. Ker je ta pridobljeni novi znak deden, namreč daljši vrat, in ker se osebkki z daljšim vratom lažje ohranijo kot drugi, se bodo vratovi iz rodu v rod vedno bolj podaljševali. V tem naravnem izboru ni imelo torej aktivno iztezanje vratu nobene vloge.

Katera teorija je prava: Lamarckova ali Darwinova?

V novejšem času je Chapman Pincher ovrgel tudi Darwinovo razlago o razvoju žirafe. Navaja tele konkretne ugovore:

1. V dovolj dolgo trajajočih sušnih obdobjih bi bili prvča žrtev naravnega izbora mladiči žirafe, ker imajo najkrajši vrat. To bi seveda pomenilo izumrtje vrste.

2. Ob vsaki suši bi prišlo do naravnega izbora med samci in samicami in ker imajo samci praviloma daljše vratove kot samice, bi seveda imeli prednost. V tem primeru bi spet, že v drugi liniji, prišlo do izumrtja žiraf.

3. Zakaj so ostali živi drugi travoječi kopitarji, ki živijo v istih pogojih kot žirafe in zakaj vsaj največji med njimi tudi niso pridobili dolgih vratov?

Upoštevaajoč te težave je Pincher prišel od druge razlage razvoja. Po njegovem mnenju so za žirafu važne dolge noge in ne dolg vrat. V boju za obstanek so se s hitrim tekom lahko rešile pred svojimi najnevarnejšimi sovražniki, levi in leopardi. Naravni izbor je torej imel prvotno za posledico podaljšanje nog in šele nato podaljšanje vratu in sicer zato, ker žirafa z normalno dolgimi sprednjimi nogami in prekratkim vratom ne bi mogla doseči vode. Te pa vsi prežvekovalci veliko rabijo.

Ti ugovori pa še vedno ne prinašajo popolne razlage razvoja žirafe, ker se ne dotikajo izvora dednih sprememb. 3-ler

No, pa recite, da tale pošast, ki se ji pravi krokodil, ni prijeten zunanosti. Res, da ima malo bolj mrzlo kri, saj je v bližnjem sorodstvu z našimi kuščarji in martinčki, pa je kljub temu sila živahen. Njegove bratce in sestrice ste gotovo že večkrat videli v filmih o Tarzanu ali pa kje v kakšnem živalskem vrtu. Tale tu na sliki pa si verjetno domišlja, da je bolj »civiliziran«, zato se je fotografu predstavil kar v vedru za vodo. Sicer si pa

O spolzki poti in spanju na mravljišču
Dogodivščine ob otvoritvi žičnice na Krvavec

Dobro uro po tem, ko je stekla nova žičnica na Krvavec, je bilo pod vrhom že okoli 200 gostov. Vsakemu od njih je simpatično dekle privezalo v gumbnico majhen kravji zvonček. Glasovi zvončkov, ki jih je bilo vedno več, so v prešernem ritmu pozvali z vseh strani. Počasni se je ta čudna »čreda« pomikala proti koči vrh Krvavca.

Pot proti vrhu je spolzka in marsikdo, posebno tisti, ki ni imel okovanih čevljev, ni bil nič kaj trden v nogah. Med tistimi, ki so se precej »lovili«, je bil tudi podpredsednik Zvezne ljudske skupščine tov. Franc Leskošek-Luka. Ko je že nekajkrat s trudom ujel ravnotežje, se je končno le znašel in si pomagal. Prijel je pod roko tov. Breclja

in znanega planinca ter predsednika Gorske reševalne službe Slovenije dr. Miha Potočnika. Potem je šlo kar dobro vse do vrha. Nekoliko počasneje sicer, a vendarle.

Ko je potem na vrhu tovariš Kardelj, ki je že spočit in dobre volje kramljal z ljudmi, očital tov. Leskošku, da je predolgo hodil navkreber, se je le-ta brž znašel in dejal:

»Sam bi bil že zdavnaj tu, če mi ne bi bilo treba še teh dveh s seboj vleči.«

Vsakdo, ki je bil tisti dan na Krvavcu, si je želel nadihati čim več svežega planinskega zraka in se naučiti gorskega sonca, ki je bilo toplo in vabljivo. Prenekateri je potem son-

ce tako utrudilo, da so sladko zaspali na mehkem mahu. Tudi našega fotoreporterja je vročina tako zdelala, da je trdno zaspal in to kar na mravljišču.

Takih in podobnih dogodivščin je bilo še več. In še se ponavljajo vsak dan, ko velike skupine izletnikov spešijo proti vrhu Krvavca. Marsikdo se priduša, da bi bila žičnica lahko speljana do vrha. Drugi spet še ni zadovoljen s postrežbo v planinski koči. Preveč je namreč gostov, da bi vsem lahko hitro postregli.

Toda v večini so ljudje veseli in razposajeni, ko se vzpenjajo ali spuščajo po travnatih strmih nah Krvavca. Lepote Krvavca in okolice so se široko odprle našemu človeku.

NEKAJ ZA RIBIČE

Coln je precej drag in si ga ne more privoščiti vsakdo. Nekaj drugega pa je takšnale vreča iz gumiranega platna, ki izvrstno ustreza potrebam tega športa. Ribič se v njej prav dobro počuti in zdrži tudi po več ur na vodi. Primerna je zlasti za jezera in mirne reke.

Zanimivosti

RAZISKOVANJE KLOROFILA

Ameriška znanstvenika doktor Russell Eversole in dr. Jerome Wolken sta uspela v laboratoriju sprožiti osnovni proces fotosinteze, to je proces, s pomočjo katerega zelene rastline pretvorijo sončno energijo v energijo, ki jo potrebujejo za življenje.

NAJVEČJA LADJA, ZGRAJENA
V BELGIJI

V Anversu so sploveli nedavno tega, največje ladjo, zgrajeno kdajkoli v Belgiji. Ladja je tanker in se imenuje »Caltex Cardiff« in ima nosilnost 35.000 ton.

VELIKI DIKTATOR NA
SPOREDUI NEMSKIH
KINEMATOGRAFOV

Svetovno znani film »Veliki diktator« — filmska satira zoper Adolfa Hitlerja, bodo septembra prvkrat prikazali v nemških kinematografih. Ta film je bil narejen pred 18 leti.

130 MILIJARD LET STARI
FOSILI

V bližini angleškega mesta Stowbridge so odkrili glavo velikega ihtiozavra, staro 130 milijard let.

FRANK OWEN:

EDDIE CHAPMAN
PRIPOVEDUJE

Tega vzklika se je domislil Albert Schol, nenavadno divji član naše pariške podružnice. Ta je često obiskoval nočne klube in imel je navado, pregloboko pogledati v kozarec. Prijateljice noči so ga dobro poznale, in če ga je imel kozarec preveč, so dekleline vpile: »Ah, ce monsieur la, il est un vrai terreur.«

Tisto noč smo pridrveli v Limoges. Srečali smo pešičko vojakov. Štab se je zasedel na mestnem magistratu. Von Grunen se je pomenil z dežurnim častnikom in dobil smo nakazilo za enega izmed najboljših hotelov. Presemetila me je ravnodušnost Francozov; ljudje so bili videti preplašeni, tu in tam sem videl skupinice na hišnem pragu. Tisto noč je bila policijska ura že ob devetih.

Naslednje jutro sem krenil z Wolfgangom na sprehod. Ljudje so radovedno pasli oči na nas. Mimooidoč vojaki so me elegantno pozdravljali, jaz pa sem pozdravljaj častnike. Vse to se mi je zdelo kakor nekakšna neresnična in nenavadna igra. Židje, izstradani in prestrašeni, so nas malodušno opazovali — reveži, sočustvoval sem z njimi. Kmalu jih bodo pobrali in morali bodo nositi Davidovo zvezdo. V čredah jih bodo nagnali v taborišča — deportirali jih bodo, trpinčili in ubijali.

Odšel sem v neko brivnico, v kateri so delali trije ali štirje Francozi. Prosil sem, naj me ostrižejo in obrijejo. Nobeden izmed njih ni spregovoril z menoj niti besedice.

Z Wolfgangom sva odšla do hotela, stoječega nasproti kolodvoru. Tam sva imela dogovorjen sestanek z drugimi, ki so napustili Nantes noč poprej. Tudi oni so srečno prispeli. Pozdravili smo se in zatem skupaj obedovali v

restavraciji. V lokalu je bilo silno živahno. Ljudje so hrupno govorili, toda obmolknili so, brž ko smo prekoračili prag. Naročili smo mizo in sedli. Bilo nas je osem. Postregli so nam z izvrstnimi jedmi, tu je bila hrana veliko boljša kot v okupacijski con, posebno še za Francoze.

Po kosilu smo se vrnili v naš hotel, kjer nam je von Grunen z nekimi majorjem gestapa iz Rennesa imel sporočiti naše naloge za ta dan. Zbrali smo se v eni izmed hotelskih sob: major, visoke rasti, sivolas, strogega obraza in oblečen v esosovsko uniformo, nam je razložil načrte za zvečer. Okrog njega je stalo kakih deset krepkih gestapovcev. Stežka bi si mogel zamisliti tolpo s priskutnejšimi obrazi.

Sporočil nam je, da mu je nemška obveščevalna služba poslala seznam ljudi, osumljenih vohunstva ali simpatiziranja z Veliko Britanijo. Ob prvem mraku naj, razdeljeni v dve skupini, vdremo v stanovanja in aretiramo sumljive ljudi. Von Grunenu so zatem izročili imena in naslove; pridržal si je polovico ljudi. Dogovorjeno je bilo, da je treba vse privedi skupinsko v hotel, kjer bo preiskava. Zato smo vzeli s seboj majhen kamion in tri avtomobile. Naša Dienststelle je imela opraviti polovico dela, enota iz Rennesa pa drugo polovico. Von Grunen je z našo skupino zapustil sobo. Šli smo se posvetovati. Na zemljevidu Limogesa smo podrobno proučili naslove in razporeditev ulic.

Ukazano nam je bilo, naj pri priči streljamo, če naletimo na odpor. Ko se je zmračilo, smo odšli na delo. Prvi naslov je bil napačen: človek s seznamu je zapustil mesto že poprej in odtlej ni nihče več ničesar slišal o njem, nam je rekel hišnik. Naslednji na seznamu je bil kapetan La Saffre. Dolgo smo butali po vratih v velikanškem stanovanjskem bloku; naposled nam je odprla neka ženska v večerni halji. Odgovorila nam je, da pozna kapetana Saffra, da pa ne ve, kje je. Von Grunen je ukazal da moramo preiskati njeno stanovanje. Izvlekli smo sleherni

predal in izpraznili vse omare. Na postelji je sedela njena na smrt prestrašena osemnajstletna hčerka. »Ne bojte se,« sem jo tolašil, toda kar naprej je histerično jokala. Mišlim, da je bila prepričana, da jo bodo vojaki ubili ali posilili. Ko je njena mati slišala jok, je prihitela in rekla:

»Kapetan Le Saffre stanuje v gornjem nadstropju.«

Odšli smo gor in von Grunen je potrkal na vrata. Oogovora ni bilo. Ukazal nam je, naj vdremo v stanovanje in pomagaj sem pri tem, prizadevaajoč si povzročiti čim večji hrup, da bi tako kapetanu, če bi bil v stanovanju, omogočil pobeg po odtočni cevi na dvorišče. Ko so se naposled vrata vdala, smo videli, da v stanovanju gori luč. Vrata v spalnico so bila zaklenjena, zaletaval sem se v njaja, papustila so, toda soba je bila prazna. Opazil sem odprto okno. Zanimalo me je, ali se mi je moja taktika posrečila. Ali je Le Saffre pobegnil? Nikoli nisem zvedel. Morda mi bo sporočil, ko bo bral to knjigo. Vse smo preiskali, ves njegov imetek, njegove spise, kovčke itd. Ta mož je imel usodno navado, da je hranil vso svojo korespondenco.

Našel sem nekaj pisem z naslovom neke dobro znane britanske osebnosti, katero je prosil za službo tolmača. Zbral sem jih, odšel v stranišče in vrgel v školjko. Toda več kovčkov je bilo polno pisem in zbal sem se, da ga mnoga izmed njih morda bremenijo. Razen tega smo našli raketno pištolo Verey, vrečo sladkorja in nekaj nitrata, ki, če je pravilno zmešan, postane močan eksploziv. Stanovanje smo skrbno preiskali in tudi von Grunen sam je vneto delal. Našel je izvrstno zbirko vina in likerjev; pijačo in zaloge živil smo odnesli.

Vrnili smo se v avtomobil in krenili na lov na naslednjo veliko žrtev. Prišli smo v četrto reevežev, potrkali na neka vrata in vprašali, ali je D. Durand doma. Neka ženska nam je odgovorila:

»Da, gospod, to je bil moj mož, toda on je že sedem mesecev mrtev.«